

Online Tanítás a Visegrádi Régióban

Online Teaching in the Visegrad Region

Problémaelemzés

A továbbra is jelen lévő Covid-19 pandémia és az ebből következő online oktatási átállás bebizonyította, hogy a szükséges szakmai ismeretek hiányoznak a hatékony távoktatáshoz a visegrádi régióban. A tanárok nagymértékben profitálhatnának egy olyan hasznos forrásgyűjteményből, amely támogatja őket az online oktatás során távoktatási szakértők által előkészített, a tantermekben azonnal hasznosítható mintafeladatokkal, tanári segédlettel, a tanárokat ösztönző és továbbképző szakmai workshopokkal és egy platform révén, ahol meg tudják osztani a legjobb gyakorlatokat kollégáikkal az egész régióban.

Projektcélok

1. Oktatási tananyagok fejlesztése az online oktatáshoz (**egy tanári útmutató** a hatékony online oktatásról és **használatra kész tanulási feladatok** egy digitális osztály számára) történelem és állampolgári ismereteket oktatók számára a visegrádi régióban, elérhetővé téve a Historiana.eu weboldalon;
2. Online tanításmódszertani kézikönyv/ tanári segédlet készítése nemzetközi történelemtanítási és digitális tantárgypedagógiai szakértők bevonásával.
3. Szakmai workshopok lebonyolítása a hatékony online oktatásról a történelem és állampolgári ismereteket oktatók számára a visegrádi régióban, felkészítésük az online oktatás módszertanára a projekt részeként fejlesztett anyagok segítségével;
4. A történelem és állampolgári ismereteket oktatók hálózatának erősítése a visegrádi régióban. A kialakított szakmai közösség közvetetten a projekt hatását is erősíti a jó gyakorlatok megosztását célzó platform révén, amely erős alapot jelenthet a visegrádi régió további projektjeihez.

Projekt logisztika

Teljes időtartam: 2021 Május – 2023

Projektcsapat

- Vezető: EuroClio- Európai Történelmi Oktatók Szövetsége/
European Association of History Educators (Hollandia)
- Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozat (Magyarország)
- Prágai Német Iskola/ German School of Prague (Csehország)
- Pilecki Intézet/ Pilecki Institute (Lengyelország)
- Oktatás és Innovációk Központja/Centre for Education and Innovations (Szlovákia)

EuroClio - Európai Történelmi Oktatók Társasága egy 1992-ben az Európa Tanács támogatásával alapított, nonprofit társadalmi civil szervezet, amely elkötelezett a nemrégiben egyesült Európa minden szegletéből származó történelmet oktatók és szakértők közötti kapcsolatok fejlesztéséért. Központi feladata a megbízható és innovatív történelem, örökség, és állampolgári ismeretek oktatásának fejlesztését a kritikus gondolkodás, kölcsönös tisztelet, béke, stabilitás és demokrácia népszerűsítésével.

Az **EuroClio** innovatív online-tanításhoz kapcsolódó tevékenysége magában foglalja a közelmúltban kifejlesztett online kurzust azon tanárok számára, akik nehézségeket tapasztalnak az online tanításban. Az EuroClio hálózat tagjaival közösen fejlesztett *Online Kurzus az Online Tanításról*, elérhető az EuroClio weblapján és Youtube csatornáján keresztül. A *Historiana (historiana.eu)* egy digitális tanulási felület a történelem és állampolgári ismereteket oktatók számára, amely megkönnyíti az online tanítást és tanulást. A platform 60 gyűjteményt is meghaladó forráskollekciót, 200 fölötti használatra kész tanulási feladatrendszert, és egy eLearning feladatszerkesztőt (activity builder) is magában foglal, továbbá hozzáférést biztosít 12 különböző múzeum és adatbázis archív anyagaihoz, képeihez, amely lehetővé teszi a tanárok számára a tanítási tevékenység komplexebb tervezését.

A projektpartnerek minden országot képviselnek a visegrádi régióban, egyedülálló szakértelmet kínálnak a történelemtanítás területén, beleértve történelemtanárokat, kutatókat és tanárképző oktatókat:

A **Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozat** a magyar történelem tanításának 1956 óta elkötelezett támogatója. Főbb tevékenysége és feladata a pedagógiai és módszertani kultúraváltás és a multiperspektívus szemlélet fejlesztése, a múlt és a történelem bizonyíték- és cselekvésalapú megközelítése. A szervezet tagjai között a történelemdidaktika szakértőit, nemzetközileg elismert kutatókat és gyakorló történelemtanárokat is megtalálhatjuk. A Tagozat aktívan részt vesz nemzetközi szervezetek munkájában, az EuroClio és a Nemzetközi Történelemdidaktikai Társaság (ISHD) eseményein. A projekt magyarországi koordinátora Fodor Richárd, PhD hallgató, egyetemi tanársegéd, a Tanári Tagozat tudományos titkára.

A **Prágai Német Iskola** különböző kulturális háttérű tanárok és diákok találkozóhelye. A szervezet részt vett számos határokon átnyúló történelmi projekteken és oral history témakörben szervezett eseményen. Az iskola jelenleg egy multimédiás történelmi projektben vesz részt, "Emlékezés a Jelenre" címmel, amelyet a Német Külügyminisztérium támogat. Az együttműködés a sztereotípiák és az idegengyűlölet megelőzésére fókuszál. A Prágai Német Iskola képviselője Klara Hoskova, jelenleg a doktori disszertációját írja a 1989 óta tartó csehországi multiperspektívus történelem oktatásról, korábban az Európa Tanácsban, a

UNOAC (Civilizációk Szövetségében), és a Goethe- Intézményben. 2019-ben jelen volt és előadott az "Another Brick in the Wall" című EuroClio konferencián.

A **Pilecki Intézetet** a 20. századi politikatörténetben felbukkanó interdiszciplináris és nemzetközi kulcskérdések elemzésének támogatására alapították, nevezetesen a Náci és szovjet diktatórikus rendszerek és cselekedeteik globális következményeinek bemutatására. Az Intézet küldetésének fontos eleme azon személyek elismerése és kitüntetése, akik támogatást nyújtottak a lengyeleket a történelem viharában. Az Intézmény dokumentumokat gyűjt és publikál a 20. század kiválasztott szempontjai szerint, támogatást biztosít tudományos kutatási programok számára, és tudománynpszerűsítő tevékenységet folytat a 20. század időszakáról azokon az oktatói projekteken és eseményeken keresztül, amelyek megvetették a lábukat a kultúrában és a történelemben. Anna Brojer, az Intézmény képviselője az Intézet Oktatási osztályának munkatársa ugyancsak sok tapasztalattal rendelkezik a Lengyel Nemzeti Emlékezet Intézetében (Polish Institute of National Remembrance) végzett munkája kapcsán.

Az Oktatás és Innovációk Központját (Centre for Education and Innovations) az online oktatás iskolai környezetbe ültetésének megkönnyítésére alapították, tanár továbbképzéseket, magas minőségű, használatra kész oktatói anyagokat hoz létre. Több mint 40 tanárral dolgoznak és működünk együtt szerte Szlovákiából, az állami pedagógiai intézménnyel és egyetemek tanszékeivel Nitra-ban és Kosice-ben, ahol a jövő tanárait tanítják és képezik. A Központban három történész és oktató dolgozik (Tatiana Bírešová, Lukáš Katriňák, Juraj Varga) és egy felnőttképzésben oktató szakember. A szervezet bele a közelmúltban csatlakozott az EuroClio "Learning to disagree" című projektjébe, saját workshopot koordinált a közösségi terek használatáról az EuroClio Éves Konferenciáján Gdansk-ban (2019), és meghívott vendégként aktívan részt vett az Európa Tanács Educating for Diversity and Democracy című regionális szemináriumán.

A projektcsapatot válogatott szakértő tanácsadók segítik, akik komoly tapasztalatokkal rendelkeznek az online tanítás különböző stratégiáival kapcsolatban (oral history, online forrásgyűjtemények használata, vita és párbeszéd facilitálása illetve a figyelem fenntartásával az online térben).

Szakértő tanácsadók (Visegrád régió)

Jan Beseda, Ph.D. A felsőoktatási Központ (Centre for Higher Education Studies) vezető kutatója és a prágai Nemzeti Távoktatási Központ (National Centre for Distance Education) vezetője. Szakterületéhez kapcsolódik az IKT eszközök használata az oktatásban, médiaműveltség és soft skill fejlesztés.

Dr. László Kojanitz, Ph.D. Az Oktatási Hivatal szakértő tanácsadója, tankönyvszerző, tanterv szakértő, az MTA-SZTE Elbeszél Történelem Kutatócsoport tagja, amelynek célja tananyagfejlesztés, illetve oktatók és hallgatók attitűdvizsgálata az oral history köznevelési alkalmazásával kapcsolatban. A Kutatócsoport tagjaként részt vesz a vizsgálati eredmények hazai és nemzetközi publikációjában is.

Jacek Staniszewski. A Varsói Oktatáskutató Intézet (Educational Research Institute (IBE)) kutatója, a Good Education Association szervezet társalapítója, amely számos intézményt tart fenn Lengyelországban. Az iskolákat olyan diákok számára hozták létre, akik számára valamilyen okból nem megfelelő a hagyományos iskolarendszer tehetségük kibontakoztatására.

Katarína Pišútová, MA, EdD. A Pozsonyi Comenius Egyetem (Comenius University) E-learning szakértője, tapasztalt felsőoktatási tantervfejlesztő. Fő kutatási területéhez tartozik a tanulók bevonódásának támogatása aszinkron tanítási környezetben,

Szakértő tanácsadók (nemzetközi)

Helen Snelson (UK). Az Egyesült Királyság Történelmi Társulata (Historical Association's) tisztségviselője, a York-i Egyetem történelemtanárképzésének tanterv-területi vezetője, amelyet a Társulat aranyfokozattal díjazott (Quality Mark at Gold Level). Fontos célkitűzése a legfrissebb tudományos eredmények integrálása a történelemtanításba és a multiperspektivitás biztosítása.

Ute Ackermann Boeros (CY), MA, PGCEi. A Nicosia-i Nemzetközi Amerikai Iskola Társadalomtudományterületi vezetője. Kutatási területéhez tartozik a 20 századi történelem és ehhez kapcsolódó forrásgyűjtemények létrehozása, továbbá tantervfejlesztés az inklúzió és kérdé alapú tanítás célkitűzéseivel. Az EuroClio 2020-as Online Course for Online Teaching című rendezvényén az elsődleges források online tanítási környezetbe ültetéséről tartott előadást.

A projekt szerkezete

1. Szakasz: projektcsapat kialakítása és kutatás

- Minden projektpartner fókuszcsoportos beszélgetést kezdeményez, amelyen történelem és állampolgári ismeretek tanárai részvételével az online tanításhoz fűződő tapasztalatokkal és igényekkel kapcsolatban.
- A projektpartnerek összegyűjtik a négy országban érvényes történelemtantervekben szereplő kötelező történelmi tényeket, fogalmakat, majd ezeket összesítve véglegesítik a tananyagfejlesztés négy témakörét.

2. Szakasz: tananyagfejlesztés

- A projektcsapat tagjai az online tanítás tematikájával szervezett képzési műhelyen vesznek részt, ahol az EuroClio szakértő tanácsadói tartanak foglalkozásokat többek között a Historiana.eu, a szervezet digitális platformjának használatáról.
- A szerzőket témaválasztási preferenciájuk alapján párokba osztják.
- A projektcsapat tagjai rendszeres konzultációkon vesznek részt ahol támogatást kaphatnak a témájukhoz és a [Historiana](http://Historiana.eu) felületre készített angol és helyi nyelven készített feladattervükhöz, a csapattagok pedig tájékozódhatnak az előrehaladásról.

3. Szakasz: Tanári segédlet

- A felmerülő igényekre reagálva a projektcsapat szakértő tanácsadóinak részvételével egy tanári segédlet készül, amelyben változatos online tanításmódszertani technikák, stratégiák és megközelítések szerepelnek.

4. Szakasz: Fordítás

- Az elkészült tananyagok és a tanári segédlet a visegrádi nyelveken és angolul is megjelennek.

5. Disszemináció és értékelés

- A projekt legnagyobb közönséget célzó részében minden résztvevő országban workshopokat szerveznek, ahol a projektcsapat tagjai megosztják tapasztalataikat és interaktív foglalkozást tartanak az elkészült tananyagok bemutatásával.
- A projektcsapat záró találkozón értékeli a pályázat megvalósítását és kijelöli az együttműködés távlati formáit, céljait.